

รายงานวิจัยพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอน

การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงการงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการตลาด หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

The Integrated teaching of subjects to marketing students of KPRU using the project based approach with a project obtained from the Faculty's missions of academic service, research, and cultural preservation.

รองศาสตราจารย์ ดร.เพชร บุดสีทา

Assoc. Prof. Dr.Petchara Budseeta

บทคัดย่อ (ภาษาไทย)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจากการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงการงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงการงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ใช้วิธีดำเนินการวิจัยกึ่งทดลอง แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจากการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงการงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้วยกระบวนการ PDCA แหล่งข้อมูลคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 7 คนที่กำลังศึกษารายวิชาการวิจัยตลาด สัมมนาการตลาด การตลาดเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และนำความรู้จากรายวิชาการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ โปรแกรมสำเร็จและการประยุกต์ใช้งานทางการตลาด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลองกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง ตรวจสอบหาความสอดคล้ององค์ประกอบของวิธีการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบที ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงการงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมฯ ด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการตลาด หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรที่เรียนด้วยการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงการงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงการงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านปัจจัยนำเข้า คิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ คิดเห็นว่ามีเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านผลผลิต

คิดเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) นักศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การบูรณาการการจัดการเรียนการสอน / วิธีการสอนแบบโครงงาน / การบริการวิชาการ / การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study students' academic achievement upon Integrated Learning Management of Marketing Subjects employed Project-Based Learning with Academic Services, Research, And Arts and Cultural Preservation 2) to study the opinions of students toward Integrated Learning Management of Marketing Subjects employed Project-Based Learning with Academic Services, Research, And Arts and Cultural Preservation. 3) to study the opinions of students on the development of learning skills in the 21st century. Quasi-experimental research was used as a research method, consisting of two steps included: 1) Study the students' academic achievement upon Integrated Learning Management of Marketing Subjects employed Project-Based Learning with Academic Services, Research, and bring knowledge from product and service development design Success programs and marketing applications And Arts and Cultural Preservation by the PDCA process. The data obtained from 7 students, fourth-year, studied subjects Market Research, Marketing Seminar, Social and Environmental Marketing in the 1st Semester, 2022. One-Group Pretest- Posttest Design served as Quasi-Experimental Research. The consistency of the Integrated Learning components was examined using the Index of Consistency (IOC). The data were statistically analyzed using T-test, Mean, and Standard Deviation. 2) Study students' opinions toward the Integrated Learning Management of Marketing Subjects employed Project-Based Learning with Academic Services, Research, And Arts and Cultural Preservation on the aspect of Input, Process, and Output using questionnaires to collect data. The data were statistically analyzed by Mean and Standard Deviation. The findings revealed that 1) As a result, the implementation of Integrated Learning Management of Marketing Subjects employed Project-Based Learning with Academic Services, Research, And Arts and Cultural Preservation with the Marketing Students, Business Administration Program, Kamphaeng Phet Rajabhat University. The data analysis showed that the academic achievement result has significantly higher at the .01 level. 2) The student's opinions toward Integrated Learning Management of Marketing Subjects employed Project-Based Learning with Academic Services, Research, And Arts and Cultural Preservation; In terms of input, it indicated that it was appropriate at a high level. In terms of process, it indicated that it was appropriate at the highest level. In addition, in terms of output, it indicated that it was appropriate, at a high level. 3) Students developed 21st-century learning skills at an overall high level.

Keywords : Integrated Learning Management / Project-Based Learning / Academic Services, Research / And Arts and Cultural

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พันธกิจหลักที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นขุมปัญญาของสังคมที่เป็นพันธกิจที่ยอมรับในระดับสากลมี 4 ประการ คือ 1) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนากำลังคนในระดับสูงให้กับ สังคม ประเทศชาติ 2) การวิจัย เพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ 3) การบริการทางวิชาการแก่สังคม เพื่อสร้างสรรค์จรรโลงให้สังคมเจริญก้าวหน้าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม โดยใช้วิชาการขั้นสูงเป็นพื้นฐาน และ 4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (กองกลางสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2563) เพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์แห่งชาติไทย ดังที่ วิจารย์ พานิช (2555, หน้า.16) ได้กล่าวถึง ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ว่า สารวิชามีความสำคัญแต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (Content หรือ Subject Matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของผู้เรียน โดยผู้สอนช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ อีกทั้งแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพเพื่อพัฒนาทักษะแห่งอนาคตในศตวรรษที่ 21 ยึดกรอบของระบบสนับสนุนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านระบบสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Environment) ประกอบด้วย 1) สร้างสรรค์แนวปฏิบัติทางการเรียน การรับการสนับสนุนจากบุคลากรและสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เกื้อหนุน เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผล 2) สนับสนุนทางวิชาชีพแก่ชุมชนทั้งในด้านการให้การศึกษา การมีส่วนร่วม การแบ่งปันสิ่งปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างกันรวมทั้งการบูรณาการหลอมรวมทักษะหลากหลายสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน 3) สร้างผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติจริงตามบริบท โดยเฉพาะการเรียนแบบโครงงาน และ 4) สร้างโอกาสในการเข้าถึงสื่อเทคโนโลยีเครื่องมือหรือแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (วิจารย์ พานิช, 2555, หน้า 6)

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 สาขาวิชาการตลาดได้จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการตลาดได้เรียนในรายวิชา โดย 1) สัมมนาการตลาด: ทำการวิเคราะห์ปัญหา สัมมนาหาแนวทางการแก้ไขปัญหา 2) การตลาดเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม : นำแนวทางที่ได้จากการสัมมนามาใช้กับการดำเนินงานการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน 3) การวิจัยทางการตลาด : ปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยตลาด คือ กำหนดปัญหา ตั้งสมมุติฐาน รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผล และนำความรู้จากการศึกษารายวิชา 4) การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ : ปฏิบัติการออกแบบผลิตภัณฑ์ โลโก้ ตราผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของตลาดเป้าหมาย 5) โปรแกรมสำเร็จและการประยุกต์ใช้งานทางการตลาด : ปฏิบัติการนำข้อมูลข่าวสารด้านการตลาดของผู้ประกอบธุรกิจสื่อสารไปยังกลุ่มลูกค้าเป้าหมายและสังคม อีกทั้งสามารถบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมโดยผ่านการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน ทำให้นักศึกษาได้ปฏิบัติโครงการตอบสนองต่อพันธกิจของมหาวิทยาลัย สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทราบถึงปัญหาในการดำเนินธุรกิจและวิธีการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ สาขาวิชาการตลาดได้เป็นที่ปรึกษางานด้านการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดกำแพงเพชร ชุมชนที่ผลิตภัณฑ์มีปัญหาด้านการจัดจำหน่าย การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาการดำเนินงานด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด ดังนั้นการดำเนินพันธกิจ ของสาขาวิชาการตลาดด้านการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ

วิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและการวิจัย จึงเป็นพันธกิจที่ทำให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะทางปัญญา เช่น ให้วิเคราะห์สถานการณ์ คิด วิเคราะห์ และตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับความรู้ได้อย่างรวดเร็ว ประยุกต์ความรู้ แนวคิด หลักทฤษฎี เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา มีความรอบรู้ที่จำเป็นในวิชาชีพ ฝึกทักษะทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยฝึกให้นักศึกษาพูด เขียน สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจากการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์ การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการตลาด หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาด โดยวิธีการสอนแบบโครงงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Learning Skills for 21st Century) สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการตลาด หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามกระบวนการของการวิจัยกึ่งทดลอง (รัตนะ บัวสนธ์, 2563, หน้า 42) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

แหล่งข้อมูลการวิจัย

นักศึกษาสาขาวิชาการตลาด ชั้นปีที่ 4 หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย ราชภัฏกำแพงเพชร ที่ลงทะเบียนเรียน 1) การตลาดเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม 2) สัมมนาการตลาด และ 3) การวิจัยการตลาด ในภาคเรียนที่ 1/2565 จำนวน 7 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานโดยการบูรณาการการจัดการเรียน การสอนศาสตร์การตลาดกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
  - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา 1) การตลาดเพื่อชุมชนและท้องถิ่น 2) การสัมมนา การตลาด และ 3) การวิจัยการตลาด
  - 2.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยการใช้วิธีการเรียน การสอนแบบโครงงานโดยการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดกับการบริการวิชาการ การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่มีต่อ ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการและปัจจัยผลผลิต

2.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย
ความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การสื่อสารและด้านการร่วมมือทำงาน
การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการใช้ วิธีการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดวิชาโดยวิธีการสอน
แบบโครงงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีขั้นตอนต่อไปนี้

1. สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการจัดการเรียนการสอน
2. การพัฒนาแผนการเรียนการสอนแบบการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาด
โดยวิธีการสอนแบบโครงงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยใช้
กระบวนการ PDCA คือ

2.1 การวางแผน (Plan) ร่วมกันของผู้สอนสาขาวิชาการตลาด ชุมชนผู้รับบริการทางวิชาการ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นักศึกษา เพื่อค้นหาสภาพปัญหาทางการตลาดที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์ชุมชน และวางแผน
การแก้ไขปัญหา

2.2 ปฏิบัติการ (DO) โดยใช้เทคนิคการสอนแบบโครงงาน รายวิชา 1) สัมมนาการตลาด: ทำ
การวิเคราะห์ปัญหา สัมมนาหาแนวทางการแก้ไขปัญหา 2) การตลาดเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม : นำแนวทางที่
ได้จากการสัมมนามาใช้กับการดำเนินงานการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน 3) การวิจัยทางการตลาด : ปฏิบัติ
ตามกระบวนการวิจัยตลาด คือ กำหนดปัญหา ตั้งสมมุติฐาน รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปและ
อภิปรายผล รวมทั้งนำความรู้จากศาสตร์วิชา 4) การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ : ปฏิบัติการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์ โลโก้ ตราผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของตลาดเป้าหมาย 5) โปรแกรมสำเร็จและการ
ประยุกต์ใช้งานทางการตลาด : ปฏิบัติการนำข้อมูลข่าวสารด้านการตลาดของผู้ประกอบธุรกิจสื่อสารไปยังกลุ่ม
ลูกค้าเป้าหมายและสังคม

2.3 ตรวจสอบผลการบูรณาการ (Check) โดยรายงานผลการวิจัยแก่ผู้เกี่ยวข้อง สรุป
กิจกรรมพร้อมประเมินทักษะที่ได้รับจากการศึกษา

2.4 เสนอแนะผลการดำเนินงาน (Action) นำผลจากการดำเนินโครงการครั้งที่ผ่านมามา
ปรับปรุงกิจกรรม

3. นำแผนการเรียนการสอนฯ ที่พัฒนาขึ้นซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์การเรียนรู้สถานการณ์ที่
เป็นปัญหา แบบฝึกหัด และตารางการเรียนการสอน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
จำนวน 3 คน เพื่อหาความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงงาน โดยหา
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1

4. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอนฯ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้รูปแบบที่
พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม และได้นำแผนการจัดการเรียนการสอนฯ (มคอ.3) ไปใช้สอนกับนักศึกษาสาขาวิชา
การตลาด ชั้นปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 1/2565 จำนวน 1 หมู่เรียน มี 7 คน โดยใช้กลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง
(One-Group Pretest-Posttest Design) แล้วนำมาวิเคราะห์ผลการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานกับ

การบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 (Learning Skills for 21st Century)

5. ให้นักศึกษาประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ปัจจัยกระบวนการ (Process Evaluation) ผลผลิต (Product Evaluation)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย สถิติทดสอบที (t-test Dependent) ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการแปลความหมายของระดับเหมาะสม และระดับการพัฒนา คือ มาก ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจากการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาด โดยวิธีการสอนแบบโครงงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สำหรับ นักศึกษาสาขาวิชาการตลาด หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร แสดงดังตารางที่ 1 -2

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนที่เรียนด้วยการบูรณาการ การจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดวิชาโดยวิธีการสอนแบบโครงงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
สอบก่อนเรียน	7	13.50	2.528	-20.029**	.000
สอบหลังเรียน	7	21.68	2.654		

จากตารางที่ 1 แสดงว่าแสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนที่เรียน ด้วยการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงงานกับการบริการ วิชาการการวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 แสดงผลงานวิจัยของนักศึกษาในการนำความรู้ด้านการตลาดไปใช้แก้ปัญหาให้กับผู้ประกอบการ
ผลิตภัณฑ์ชุมชนและให้ความรู้ความเข้าใจในศาสตร์การตลาดเพื่อสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ
ผลิตภัณฑ์ชุมชน

กลุ่มที่	ชื่องานวิจัยแก้ปัญหาให้กับผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน	ผลการจัดทำงานวิจัย			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
1	การพัฒนาฉลากและบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์จักสาน กลุ่ม วิสาหกิจชุมชนบ้านสุขสำราญ ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอลอง ลางาน จังหวัดกำแพงเพชร	✓			
2	การพัฒนาตราสินค้า และบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์อาหาร ของกลุ่มอาชีพ หมู่ 9 บ้านลานเพชร ตำบลลานดอกไม้ตึก อำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร	✓			

จากตารางที่ 2 แสดงผลงานวิจัยของนักศึกษาในการนำความรู้ด้านการตลาดไปใช้แก้ปัญหาให้กับ
ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนและให้ความรู้ความเข้าใจในศาสตร์การตลาดเพื่อสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ
ผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่า นักศึกษานำความรู้ด้านการตลาดไปใช้แก้ปัญหาให้กับผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์
ชุมชน ดังนี้

ระดับ ดีมาก ร้อยละ 100

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์
การตลาด โดยวิธีการสอนแบบโครงงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบูรณาการ การจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
ด้านปัจจัยนำเข้า			
สถานการณ์ที่เป็นปัญหา			
1. อ่านเข้าใจชัดเจน	4.07	.60	มาก
2. กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้	4.14	.70	มาก
3. นำไปสู่วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้	4.29	.53	มาก
รวม	4.16	.45	มาก
หนังสือและเอกสารอ้างอิง			
1. รายชื่อหนังสือชัดเจนสามารถค้นได้จริง	4.14	.70	มาก
2. จำนวนชุดของเอกสารแต่ละชุดที่จัดให้	4.14	.70	มาก
3. ความเพียงพอของเอกสารอ้างอิง	4.14	.59	มาก
4. เนื้อหาชัดเจน ทำความเข้าใจได้	4.29	.46	มาก
5. ปริมาณเนื้อหาเหมาะสม	4.21	.56	มาก
6. เนื้อหาตรงตามที่แจ้งไว้	4.32	.67	มาก
7. ต้องการเอกสารอื่นนอกเหนือจากที่แนะนำไว้	4.21	.49	มาก
รวม	4.20	.35	มาก
แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล			
1. สถานที่ติดต่อถูกต้อง	4.18	.67	มาก
2. สามารถนัดหมายได้ง่าย	4.36	.55	มาก
3. เวลาที่พบสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหา	4.11	.56	มาก
4. การพบแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลทำให้ท่านได้ความรู้ตาม วัตถุประสงค์ของการเรียน	4.32	.47	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
5. วิธีการให้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล กระตุ้นให้คิดและตัดสินใจด้วยตนเอง	4.14	.59	มาก
6. เวลาที่จัดไว้สำหรับพบแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล	4.29	.46	มาก
รวม	4.23	.33	มาก
รวมด้านปัจจัยนำเข้า	4.20	.26	มาก
ด้านกระบวนการ			
ผู้สอน			
1. กระตุ้นให้เกิดความอยากเรียนรู้	4.14	.35	มาก
2. กระตุ้นให้เกิดความคิดเพื่อแก้ปัญหา	4.25	.51	มาก
3. เชื่อมโยงแนวคิดของผู้เรียน	4.25	.44	มาก
4. ชี้แนะไปสู่แนวทางแก้ปัญหา	4.29	.53	มาก
5. เป็นที่ปรึกษาที่ดีของนักศึกษา	4.32	.47	มาก
6. ให้ความกระจ่างในเนื้อหา	4.18	.54	มาก
7. มีการเตรียมตัวที่ดี	4.21	.49	มาก
8. มีความอดทนต่อความไม่รู้ของนักศึกษา	4.21	.49	มาก
9. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษา	4.25	.51	มาก
10. มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษา	4.29	.53	มาก
11. ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข	4.25	.44	มาก
12. การตรงต่อเวลา	4.29	.60	มาก
รวม	4.24	.26	มาก
การเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา			
1. สนใจขอบเขตและหัวข้องานที่ได้รับมอบหมาย	4.29	.53	มาก
2. รวบรวมข้อมูล ความรู้ได้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้	4.18	.47	มาก
3. อ้างอิงแหล่งความรู้ที่น่าเชื่อถือได้	4.18	.54	มาก
4. ใช้เวลาที่เรียนรู้ด้วยตนเองเหมาะกับคุณภาพของงานที่นำเสนอ	4.14	.52	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
5. เสนอเรื่องที่เรียนรู้ด้วยตนเองในเวลาที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม	4.18	.54	มาก
6. แสดงให้เห็นว่าตนเองรู้/สามารถมาก น้อยแค่ไหน	4.29	.46	มาก
7. นำคำติชมจากผู้อื่นมาปรับปรุงตนเอง	4.24	.53	มาก
รวม	4.20	.35	มาก
กระบวนการแก้ปัญหาของนักศึกษา			
1. มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา	4.25	.51	มาก
2. อธิบายสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาได้	4.29	.53	มาก
3. ตั้งสมมุติฐาน(คาดเดาคำตอบล่วงหน้า)ได้อย่างเหมาะสม	4.21	.49	มาก
4. ใช้เหตุผลประกอบการจัดลำดับความสำคัญของสมมุติฐาน	4.32	.54	มาก
5. กำหนดแนวทางแสวงหาความรู้เพื่อตอบสมมุติฐาน	4.25	.44	มาก
6. ตรวจสอบข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์	4.14	.44	มาก
7. กำหนดแนวทางแก้ปัญหาอย่างถูกหลักการ...	4.18	.54	มาก
รวม	4.23	.30	มาก
กระบวนการทำงานกลุ่มของนักศึกษา			
1. กลุ่มยอมรับฟังความคิดเห็นที่นำเสนอ	4.25	.51	มาก
2. ถ่ายทอดความคิดภายในกลุ่มด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย	4.29	.53	มาก
3. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม	4.25	.44	มาก
4. มีความสามารถแก้ไขความขัดแย้งของกลุ่ม	4.29	.53	มาก
5. ช่วยกลุ่มให้คิด หรือทำงานที่ตรงเป้าหมาย	4.21	.49	มาก
6. ช่วยสรุปประเด็นได้ตรงตามหัวข้อ	4.29	.60	มาก
7. เสนอความคิด หรือวิธีการใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา	4.18	.47	มาก
8. รับผิดชอบต่องานที่กลุ่มมอบหมาย	4.36	.67	มาก
9. มาตรงเวลานัดหมายทุกครั้งในการร่วมกลุ่มกิจกรรมการเรียน	4.29	.53	มาก
รวม	4.26	.33	มาก
รวมด้านกระบวนการ	4.23	.27	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
ด้านผลผลิต			
ผลผลิตจากการบูรณาการการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการและการวิจัย			
1. เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.25	.58	มาก
2. เกิดการเรียนรู้ที่จะทำงานเป็นทีม	4.36	.48	มาก
3. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ	4.21	.63	มาก
4. เกิดเครือข่ายระหว่างนักศึกษากับผู้เกี่ยวข้อง	4.36	.55	มาก
5. ได้นำประสบการณ์จากการบริการวิชาการ และวิจัยครั้งนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์	4.21	.63	มาก
ผลผลิตจากการบูรณาการการเรียนการสอนกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม			
6. มีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณี วัฒนธรรมของชุมชนที่ศึกษา	4.29	.60	มาก
7. เรียนรู้ เข้าใจประเพณี วัฒนธรรมของชุมชนที่ศึกษา	4.29	.60	มาก
8. ได้รับความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชนเกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรมของชุมชนที่ศึกษา	3.93	.66	มาก
9. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เชี่ยวชาญในชุมชนเกี่ยวกับการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนที่ศึกษา	4.07	.66	มาก
10. มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการสืบสานประเพณี วัฒนธรรมที่ศึกษา	4.29	.53	มาก
รวมด้านผลผลิต	4.22	.34	มาก
รวมทั้งหมด	4.22	.24	มาก

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.22) เมื่อพิจารณารายด้านสามารถจัดอันดับได้ดังนี้

อันดับที่ 1 ด้านกระบวนการ ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่าคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.23)

อันดับที่ 2 ด้านผลผลิต พบว่า ความคิดเห็นในภาพรวม สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างได้ผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.22)

อันดับที่ 3 ด้านปัจจัยนำเข้าในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.20)

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Learning Skills for 21st Century) สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการตลาด หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินการบูรณาการการจัดการเรียนการสอน ศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงการงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุง ศิลปะวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Learning Skills for 21st Century)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการพัฒนา
ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)	4.25	.58	มาก
ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking)	4.36	.57	มาก
ด้านการแก้ปัญหา (Problem Solving)	4.43	.73	มาก
ด้านการสื่อสาร (Communication)	4.39	.62	มาก
ด้านการร่วมมือทำงาน (Collaboration)	4.29	.65	มาก
รวมทุกด้าน	4.34	.47	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงการงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุง ศิลปะวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Learning Skills for 21st Century ในภาพรวมเหมาะสมระดับการพัฒนามาก (ค่าเฉลี่ย = 4.34)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงการงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุง ศิลปะวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการตลาด หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการตลาด หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรที่เรียนด้วยการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงการงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุง ศิลปะวัฒนธรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยสอดคล้องกับหลักการบูรณาการการจัดการ

เรียนการสอนของ วิเศษ ชินวงศ์ (2544, หน้า 22-29) ที่กล่าวว่า การบูรณาการระหว่างวิชา โดยเชื่อมโยงหรือรวมศาสตร์ตั้งแต่ 2 สาขาวิชาขึ้นไปภายใต้หัวข้อเรื่อง (Theme) เดียวกันเป็นการเรียนรู้โดยใช้ความรู้ ความเข้าใจและในทักษะในศาสตร์หรือความรู้ในวิชาต่างๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไป เพื่อแก้ปัญหาหรือแสวงหาความรู้ ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง และใกล้เคียงกับชีวิตจริง สอดคล้องกับ ปรณิธา ชัยสนธิ (2550, หน้า 95-99) วิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการสื่อสารของนักศึกษาวิชาการพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์ในงานส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน อำเภอ ลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีพัฒนาการทางการสื่อสารทั้ง ด้าน ความรู้และทักษะ มีความมั่นใจ กล้าพูดและกล้า แสดงออก สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมกลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชนรวมทั้งการ ประสานงานกับองค์กรฝ่ายสนับสนุน การอบรมทักษะการพูดและการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับ พึงพอใจกลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชนได้รับรู้ข่าวสารและช่องทางการติดต่อขอความช่วยเหลือ จากองค์กรทั้ง ภาครัฐบาลและเอกชน เรียนรู้วิธีการพูดเพื่อการสื่อสารและได้พัฒนาเครือข่าย ข้อมูลข่าวสารกลุ่มอาชีพ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ได้พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับ สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (2553, หน้า 3-4) การจัดการความรู้เรื่อง การปฏิบัติที่ดี ของการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอน การบริการทางวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลการดำเนินการจัดการความรู้ เรื่อง การบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอน การบริการทางวิชาการและ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม พบว่า ผู้เรียนได้มีส่วนเลือกเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง 2. การบูรณาการการเรียนการสอนกับการบริการทางวิชาการแก่สังคมสามารถทำได้โดยการนำผลงานจากการเรียน การสอนมาพัฒนาต่อยอดและนำไปเป็นองค์ความรู้ในการบริการทางวิชาการแก่สังคม และใช้การวิจัยควบคู่ในการ พัฒนาต่อยอดอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งสอดคล้องกับ เพชรรา บุคสีทา (2561, p. 89) พบว่า ผลการศึกษาวิธีการบูร ณาการระหว่างการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การวิจัยกับการเรียนการสอน : กรณีการจัดการเรียนการสอน การจัดการการตลาด โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใช้การวิจัยเป็นฐาน และดำเนินการ บูรณาการ ระหว่างการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน ด้วยกระบวนการ PDCA พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนรายวิชาการจัดการตลาดของนักศึกษาที่เรียนจากวิธีวิธีการบูรณาการระหว่างการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม การวิจัยกับการเรียนการสอน : กรณีการจัดการเรียนการสอนการจัดการการตลาด ก่อนและ หลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการ PDCA คือ 1) การวางแผน (Plan) ร่วมกันของผู้สอนในสาขาวิชาการตลาดชุมชนผู้รับบริการทางวิชาการ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง นักศึกษา เพื่อค้นหาสภาพปัญหาทางการตลาดที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์ชุมชน และวางแผนการแก้ไข ปัญหา 2) ปฏิบัติการ (DO) โดยใช้เทคนิคการสอนแบบโครงงาน รายวิชาสัมมนาการตลาด: ทำการวิเคราะห์ ปัญหา สัมมนาหาแนวทางการแก้ไขปัญหา วิชาการตลาดเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม : นำแนวทางที่ได้จากการ สัมมนามาใช้กับการดำเนินงานการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน และวิชาการวิจัยทางการตลาด: ปฏิบัติตาม กระบวนการวิจัยตลาด คือ กำหนดปัญหา ตั้งสมมุติฐาน รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผล 3) ตรวจสอบผลการ บูรณาการ (Check) โดยรายงานผลการวิจัยแก่ผู้เกี่ยวข้อง สรุปกิจกรรมพร้อมประเมินทักษะที่

ได้รับจากการศึกษา 4) เสนอแนะผลการดำเนินงาน (Action) นำผลจากการดำเนินโครงการครั้งที่ผ่านมามาปรับปรุงกิจกรรม

ผู้วิจัยยังเชื่อว่าการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีโอกาสที่จะพัฒนาขึ้นมา มีประสิทธิภาพพอที่จะนำไปใช้ได้จริงในการเรียนการสอนบางรายวิชา และน่าจะขยายผลไปสู่ การจัดการเรียนการสอนทั้งหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาคปฏิบัติ หรือการเรียนการสอนในสายวิชาชีพต่อไป มีการจัดลำดับกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเรียนอยู่ตลอดเวลา คือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนแบบกลุ่มย่อย และการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง อันเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหา รวมทั้งนักศึกษาจะต้องได้รับการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประเมินจากเพื่อน ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนตนเอง และได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ เสมอ ฝึกฝนให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อกลุ่ม ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดบูรณาการในการเรียนการสอนและยังสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาที่ว่า การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคมอีกด้วย

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดรายวิชาโดยวิธีการสอนแบบโครงงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการตลาด หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์การตลาดโดยวิธีการสอนแบบโครงงานกับการบริการวิชาการ การวิจัยและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านปัจจัยนำเข้าในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.20) ด้านกระบวนการ มีความคิดเห็นว่าคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.23) และด้านผลผลิต มีความคิดเห็นในภาพรวม สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างได้ผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.22) และ 3. นักศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Learning Skills for 21st Century) ในภาพรวมเหมาะสมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.34) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชรา บุคสีทา (2561, หน้า 89) ทำวิจัยเรื่อง การบูรณาการระหว่างการทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรม การวิจัยกับการเรียนการสอน : กรณีการจัดการเรียนการสอนการจัดการการตลาด พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนโดยมีผลการประเมินความพึงพอใจด้านค่าเฉลี่ยด้านการสอน ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และด้านความเป็นครูในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00) นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบูรณาการการเรียนการสอนกับการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29) และนักศึกษาเกิดการตระหนักถึงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมผ่านงานประเพณีบพระเล่นเพลง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนสาขาวิชาการตลาด สามารถนำพันธกิจด้านการบริการวิชาการ การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มาบูรณาการรายวิชาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนเดียวกันมาทำการสังเคราะห์เนื้อหาวิชาที่มีเนื้อหาที่สามารถจัดการเรียนการสอนไปด้วยกัน รวมทั้ง สังเคราะห์โครงการบริการวิชาการที่สามารถนำนักศึกษาเข้าร่วมในบริการวิชาการแก่ชุมชนรวมทั้งการนำประเด็นการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การดำเนินการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน ทั้งนี้ต้องดำเนินการผ่านกระบวนการวางแผนโดยการมีส่วนร่วมของอาจารย์ผู้สอน ชุมชนและนักศึกษา จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีแก่นักศึกษาและได้ปฏิบัติพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างครบถ้วน

2. การเตรียมความพร้อมของผู้สอนต้องได้รับการเตรียมเป็นอย่างดี เพื่อจะได้สร้างชุดการเรียนรู้ และรับบทบาทของผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนที่จะทำให้การเรียนในกลุ่มย่อยไม่เกิดความเบื่อหน่ายและสามารถที่จะประเมินพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนได้ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

3. การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ต้องใช้เวลาที่มากพอจึงจะทำให้ชั้น การสอน และขยายขอบเขตความรู้ดำเนินไปได้เป็นอย่างดี เวลาที่ใช้ในการเรียนในแต่ละเรื่องของโครงการสถานการณ์ปัญหา จะต้องใช้ระยะเวลามากถึง 2 เท่าของการเรียนแบบปกติ อีกทั้งต้องคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการแก้ปัญหา ด้านการสื่อสารและด้านการร่วมมือทำงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรดำเนินการวิจัยการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนศาสตร์สาขาวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกันโดยสามารถนำพันธกิจของมหาวิทยาลัยทั้ง 4 ด้านมาร่วมใช้จัดการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย

บรรณานุกรม

ปญญิตา ชัยสนิท. (2550). การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารของนักศึกษาวิชาการพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์ในงานส่งเสริม เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน อำเภอลับแลจังหวัดอุตรดิตถ์. อุตรดิตถ์ : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

เพชร บุดสีทา. (2561). การบูรณาการระหว่างการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การวิจัยกับการเรียนการสอน : กรณีการจัดการเรียนการสอนการจัดการการตลาด. กำแพงเพชร: รายงานวิจัย คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

รัตนะ บัวสนธ์. (2563). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. (2553). **การจัดการความรู้เรื่อง การปฏิบัติที่ดีของ การบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอน การบริการทางวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม**. เพชรบุรี: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

สำนักอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. (2563). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา**. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ทีศนา แคมมณี. (2560). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

วิเศษ ชินวงศ์. (2544). “การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ.” **วารสารวิชาการ**. 4(5): 22 – 29. (2544, พฤษภาคม).

Lardizabal and others. (1970). **Methods and Principles of Teaching**. Quezon City: Alemar – Phoenix.